Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De proprietatibus rerum

Bartholomaeus <Anglicus>

[Lyon], 21. Nov. 1482

Auctores de quorum scriptis sunt hec extracta

urn:nbn:de:bsz:31-326878

Visual Library

ſi quatuoꝛ compares tribus habebit i ſe qua
ternarius totum ternariū ⁊ ternarij tertiā ptē
ſ. vnū. ⁊ ſi octo ad ſex/ octenariꝰ habebit totū
ſenariū ⁊ tertiā partē eius. ſ. binariū. ⁊ ſi duo
deci nouenario/ duodenarius continebit to/
tū nouenariū ⁊ eius tertiā partē. ſ. ternarium
Sic ſimiliter. xxx. ꝯpaueris ad. xx. ⁊. xx. ad xv.
⁊. xxiiij. ad. xviij. ⁊ ita de alijs ſic ſemper inue
nies quid ſit numerus ſexquitertius.

Numerus vero ſexquialter ē qñ nu
merus maioꝛ cōparatus minori
continet totalē numeꝝ minoꝛez ⁊
eius medietatē. verbi grā. ternarius cōpatus
binario habet in ſe duo ⁊ eoꝝ medietatez ſcꝫ
vnitatē. ſic ſex cōtinet in ſe quatuoꝛ ⁊ eoꝝ me
dietatē. ſ. duo. ſic nouē ſenariū in ſe claudūt ⁊
eoꝝ mediā partē ſcilicet tria. ſic. xij. ad octo. ⁊
xv. ad. x. ⁊ ſic de alijs.

Hec ſiquidē verba in ſe ſūt ꝓfūda
plurimū ⁊ obſcura/ niſi his qui i
ariſmetrica inſtructi ſunt ⁊ etiaꝫ in
muſica diſciplina. nā ariſmetricis geometri/
cis ⁊ muſicis ſunt voce plurima clarioꝛa que
minus exercitatis in hmōi penitus ſūt obſcu
ra. ⁊ iō qui predictoꝝ verboꝝ ⁊ ꝓpoꝛtionū tā
numeroꝝ ꝙ vocū ⁊ ſonoꝝ habere noticiā deſi
derat ariſmetricoꝝ ⁊ geometroꝝ ⁊ muſicoꝛum
induſtriam conſulere non contemnat. tāta. n.
vt dicit Iſi. li. ij. eſt virtus in terminis figuris
⁊ muſicis ſimphonijs ꝙ ipſe homo ſine eis nō
cōſtet. quia muſica pfecta oīa ꝯprehēdit. Re/
collige itaqꝫ ex predictis ꝙ ars muſica ſiue ar
monia contraria ⁊ diſpata conciliat grauia a/
cutis ⁊ acuta grauibus modificat ⁊ adaptat.
affectiones contrarias ⁊ aduarſas recōciliat.
malicioſos animi motus repꝛimit ⁊ refrenat.
ſenſus debilitatos reparat ⁊ confoꝛtat. vnita
tē exēplaris diuini nō opibꝰ cōtrarijs ⁊ diuer
ſis matie preconiſat. terrenis celeſtia/ ⁊ cele/
ſtibꝰ terrea poſſe vniri i ꝯcoꝛdia manifeſtat. le
tos aīos magiſ letificat ⁊ triſteſ magis triſtifi
cat qꝛ vt. d. aug. ex q̄dā occulta aīe ⁊ armonie
ꝯſimili ꝓprietate melodia aīe affectōibus ſe
cōfoꝛtat. ⁊ inde eſt ꝙ dicūt auctoꝛes ꝙ inſtru/
menta muſicalia letū reddūt letioꝛē ⁊ triſtē tri/
ſtioꝛem efficiunt. Reſiduas armonie ꝓprieta
tes quere ſupꝛa eodē vbi iſta ⁊ alia verba Iſi
do. recitantur.

Iſta aūt que breuiter de rerū na/
turaliū accidētibus interſeruimuſ
vtputa de coloꝛibus/ liquoꝛibus
ponderibus/ menſuris/ ſonis/ ⁊ vocibus/ iaꝫ
dicta ſufficiant. qꝛ vt eſtimo rudibus ⁊ paruu
lis in chꝛiſto mihi ſimilibus illa que de ꝓprie
tatibus reꝝ naturaliū in. xix. particulas ſūt di
geſta ſufficere debent ad aliquā inueniēdi ſti
mulandi rōnē/ qꝛ de eā diuīa ſcriptura reꝝ na
turaliū ⁊ eaꝝ ꝓprietatū tā exq̄ſitis ſimbolis
vtit ⁊ figuris. Proteſtatoꝛ autē in fine huius
opuſculi quemadmodum in principio ꝙ oi/
bus que ſcꝫ diuerſas materias in hoc tracta
tulo continētur paꝝ vel nihil de meo appo/
ſui. ſed ſimpliciter ſanctoꝛum verba ⁊ philoſo
phoꝛum dicta pariter ⁊ cōmenta veritate pre/
uia ſum ſecutus/ vt ſimplices ⁊ paruuli qui ꝓ
pter libroꝝ infinitatem ſingularum rerum ꝓ/
prietates. de quibus tractat ſcriptura inueſti/
gare non poſſunt in promptu inuenire valeāt
ſaltem ſuperficialiter quod intendunt. Sim/
plicia ſiquidez ſunt ⁊ rudia que excepi/ vilia
mihi tamen rudi ⁊ meis cōſimilibus eadē iu
dicaui. ⁊ ideo ſuadeo ſimplicibus vt hec ſim/
plicia non contemnant/ ſed cum hoc plenius
intellexerint ad ſubtilioꝛa intelligenda ⁊ inue
ſtiganda ad maioꝛum ⁊ doctoꝛum induſtriaꝫ
recurrere non differant nec omittant quoꝛum
prudentie ⁊ arbitrio hec relinquo/ vt minus
ſufficienter dicta vel excepta coꝛrigāt/ ⁊ ſi qua
ſuperaddere dignum iudicauerint ſecundum
gratiam eis dataꝫ deſuper ſuperaddant/ vt il
lud quod per me pauperem rudem ⁊ ſimplicē
aliqualiter fuit inchoatum perducatur ipſoꝝ
ſolertia ad perfectum. Ad ipſius honoꝛem ⁊
gloꝛiaꝫ qui eſt alpha ⁊ o principiū ⁊ finis oīuꝫ
honoꝛuꝫ qui eſt deus ſublimis ⁊ gloꝛioſus vi
uens ⁊ regnans in ſecula ſeculoꝛum Amen.

¶ Auctoꝛes de quoꝝ ſcriptis ſunt hec extra/
cta ſunt iſti.

Auguſtinus. Adamātiꝰ. Ambroſiꝰ. Paomo
Alquinus. Anſelmus. Baſilius. Beda. Ber
nardus. Cyprianus. Caſſius. Euſebiꝰ. Cri/
ſoſtomus. Damaſus. Damaſcenꝰ. Dionyſius
Elpiꝰ. Fulgēnꝰ. Gre. Gilbertus. Hierony
mus. Iſidoꝛus. Innocētiꝰ. Leo papa. Mi/
chael ſcotus. Nazazenus. Oꝛigenes. Oꝛoſi
us. Petrus Seneca. Pamphilus. Patriciꝰ
Rabanus. Robertus lincol. Richardus de ſā
cto victoꝛe. Simon coꝛñ. Stephanꝰ ſtrabus.
¶ Inter philoſophos autē hi ſunt maioꝛes.
Ariſtoteles ⁊ Auicenna. Pictagoꝛas. Sanꝰ
plonꝰ. Raſis. Auerrois. Algazel. Apollinꝰ
Alphꝛedus anglicus. Haỹl medicus. Aſcle/
pedes magnꝰ. Almiredus. Boetius. Cicero.
Cato. Cipio affricanus. Conſtantinus medi
cus. Domeſtenes. Dyaſcoꝛides. Democritus.
Donatꝰ grāmaticꝰ. Eraclitꝰ. Epiniꝰ. Euclides

Egidius medicus. Phiſologus. Galienus medicus. Iorat caldeus. yperius. Iuuēalis Iohānicius. Caliſtus grecus ſiue athenien-ſis. Leucipus. Macrobius. Mercuriꝰ. Mi-ſelat aſtrologus. Ninus delphicus. Ouidi-us. Oribaſius medicus. Papias. Plato. Platearius medicus. Plautus. Perſius. Permenides. Plinius iunior. Priſcianus Ruffus medicus. Saluſtius. Salernitanuſ practicus. Secundus philoſophus. Solinꝰ Simonides. Trimegiſtus. Theophraſtus. Titus boetius. Tullius. Theophilus d' uri-nis. Tholomeus. Varro. Virgilius. Hugui-no. Piſanꝰ. Guillermus. Cōches. ypocras. yſaac. Zeno. Zoroaſtes magus Iſtorum ꝛ multorum aliorum in iſtis libellis verba ī di-uerſis locis ſummatim ꝛ breuiter recitātur. vt patere poteſt diligentius intuenti.

¶ Explicit tractatus de ꝓprietatibus rerum editus a fratre bartholomeo anglico ordinis fratrum minorum. Impreſſus per Petrum vngarū. Sub anno domini. Milleſimoqua-dringenteſimooctuageſimoſecundo. die vero nouembris.xxi.

¶ Finis

Laus deo.